

Det lyse rum

af

Laila Ammitsbøl

Sigrid sukkede, da hun så ud ad vinduet og bemærkede et par rødbrune blade flagre omkring på græsplænen under kastanjetræet. De to blade markerede efterårets komme. Måske det sidste i hendes liv, konstaterede hun vemodigt. Var det virkelig det hele? spurgte hun sig selv og så ned ad den krop, der ikke mere ville adlyde hende. Kørestolen, hun sad i, havde hun modstræbende været nødt til at acceptere som en erstatning for de ben, der ikke længere magtede at bære hende. Hvordan kunne disse runkne, knoglede hænder være hendes? Et eller andet sted derinde i hendes krop var hun jo stadig den samme, som da hun var 20 og 40. Disse hænder – havde de gjort det, de skulle? Havde de givet omsorg og kærtegn nok? Hun huskede med sorg den bøse pegefinger, hun alt for ofte havde viftet sine børn om næsen med, og de enkelte gange hendes flade hånd havde fået rødmen til at vise sig på deres kinder. Også noget andet strejfede hende, et forbudt minde, der flagrede som en mild vind gennem hendes hjerte.

*

Agnes i nummer 43 var død, og det var godt det samme, for hun havde været en sur gammel mokke. Nu skulle en ny flytte ind. Sigrid var nærmest ligeglad. Gamlinge kom og gik på hjemmet. De sad med deres brugte liv og ventede på at dø. Enten var deres kroppe gået i forfald som hendes egen, eller også var de så demente, at de ikke fattede, hvad der skete omkring dem.

Den nye var en høj, slank dame, der så sig lidt forvirret omkring. Noget ved hende fangede Sigrids opmærksomhed. Måden hun gik på? Den ranke holdning? Hun havde sikkert været smuk engang.

*

Kristian havde været en god mand. En kærlig far for Lars og Lisbet, hårdtarbejdende og så vidt Sigrid vidste, havde han aldrig været hende utro. Det eneste, hun ikke brød sig om ved ham, var den tingest, han havde mellem benene, men hun havde affundet sig med, at det seksuelle samkvem var den pris, man som kvinde måtte betale for at have en mand ved sin side.

De første år af ægteskabet havde det ustandseligt givet anledning til problemer, for Kristian ville altid, og Sigrid ville aldrig. Da de ikke gad slås om det længere, indgik de et kompromis. Hver lørdag aften, når ungerne var lagt i seng, fik han stillet sin lyst. Dog undtaget den ene gang om måneden, hvor hun havde en bekvem undskyldning for at slippe. Mens Sigrid lå under ham, planlagde hun søndagsmiddagen eller betragtede en plet på loftet. Hendes lettelse var altid stor, når han havde gjort

sig færdig. Det hændte under seancen, at hun følte et dunkelt savn efter ømhed og derfor søgte den i Kristians blik, men hun endte altid med at konkludere, at mænd måtte være af en anden race end kvinder, for som han lå der oven på hende, havde han helt åbenlyst kun sig selv og sit eget klimaks i tankerne. *Tak mor!* sagde han altid bagefter og vendte sig om og faldt i søvn øjeblikkeligt.

*

Den nye var blevet placeret på en stol ved kaffebordet.

”Her har vi så Anna, der skal bo hos os!” sagde Inga og lagde en hånd på kvindens skulder. ”Vil du have et stykke kage, Anna?”

Det gav et sæt i Sigrid, da hun hørte den nye beboers navn, og pludselig vidste hun, hvorfor den ranke kvinde havde virket så bekendt, da hun var ankommet til Solgården tidligere på dagen. Sigrid så op fra sin kagetallerken og søgte i kvindens ansigt, og derinde bag rynkerne, de indsunke kinder og de hængende øjenlåg genkendte hun den kvinde, hun engang havde elsket så meget, at hun nær havde forladt Kristian og børnene.

Anna var tilflytter og ugift, så det var nærmest uundgåeligt, at hun blev landsbyens nye samtaleemne. Spørgsmålet, der optog alle, var den manglende ægtemand. Man gættede ved gadekæret og i købmandsforretningen, men selvfølgelig indfandt tavsheden sig straks, når sagens hovedperson kom gående. Sigrid var ikke meget bedre end byens andre sladderkællinger, og så hun var nysgerrig, og lidt sladder var altid en kærkommen afveksling i hverdagens evige ring af tøjvask,

madlavning og børnepasning. Men fra den dag Anna dukkede op i Sigrids døråbning for at låne et par æg, deltog Sigrid ikke længere i sladderer, for hun kunne faktisk rigtigt godt lide sin nye nabo.

Anna var forfatterinde og et frisk pust i Sigrids køkken med sine beretninger fra Europas storbyer. Rom og Paris tegnede sig for Sigrids indre øje, og hun længtes pludselig efter at se den store verden. *Tag med mig*, sagde Anna en dag og greb hendes hænder på den ternede voksdug. Sigrid trak dem forlegent til sig: *Det kan jeg jo ikke. Hvad så med børnene? Og hvad tror du, Kristian ville sige til ikke at få sin aftensmad serveret, når han kommer hjem fra marken?*

Det var aldrig faldet Sigrid ind, at hun kunne blive forelsket i en kvinde. Hun havde da hørt, at den slags fandtes, men havde altid betragtet det som en storbykuriøsitet. Hendes barnetro var intakt, og stod der måske ikke i bibelen, at sådan noget var en vederstyggelighed for Gud? Alligevel måtte Sigrid, efterhånden som venskabet med Anna udviklede sig, sande, at hendes følelser for naboen ændrede karakter. Midt i sandkagebagningen kunne hun gå i stå, fordi hun kom i tanke om Annas spillevende, blågrønne øjne eller hænderne, der altid fløj rundt i luften, når hun fortalte om sine mange rejser.

Når børnene var gået i skole, gik Sigrid og håbede, at Anna ville komme forbi til en kop kaffe. De dage, hvor det ikke skete, følte hun et dybt savn.

At de endte i seng sammen var uafvendeligt som en naturkraft overfor hvilken, mennesker er små og mag-

tesløse. De havde kendt hinanden et år, da Anna i kåd-
hed listede sig ind på Sigrid, der stod i sine egne tanker
og vaskede op. Det blå gardin flagrede i vinden fra det
åbne køkkenvindue, solen skinnede ind, og Sigrid gav et
skrig fra sig, da Anna sagde *bøh* tæt ved hendes øre,
mens hun prikkede hende i siden med en finger. *Er du
rigtig klog?* kom det vredt fra Sigrid, men vreden døde
brat, da hun så ind i Annas leende øjne. At de holdt om
hinanden det næste øjeblik, og at deres læber mødtes
sekundet efter, følte som det naturligste i verden. Intet
kunne være anderledes, og intet kunne forhindre dem i
at ende i soveværelset.

De næste måneder var de bedste i Sigrids liv. Det,
der skete i dobbeltsengen med Anna, fik hende til at
svæve rundt med et saligt smil om læberne højt hævet
over hverdagens trivielle gøremål. Maden blev lavet, tøjet
vasket og Kristians lørdagskrav efterkommet uden, at
hun næsten lagde mærke til det.

På lykkelige eftermiddage hørte Sigrid sig selv sukke
dybt, mens Anna gjorde ting, hun aldrig havde fore-
stillet sig, en kvinde skulle gøre ved hende. Sådan havde
hun aldrig vidst, man kunne smelte sammen med et an-
det menneske. Så bløde havde hun aldrig vidst, at læber
kunne være.

En ulyksalig torsdag eftermiddag ville skæbnen, at
Kristian klemte sin hånd i selvbinderen og måtte forlade
arbejdet tidligere end normalt. Han kom hjem for at få
omsorg af sin kone, men fik i stedet et chok, for i ægte-
sengen, hvor han havde måttet tigge sig til kærtegn fra
Sigrid, lå hun nu tæt omslynget med Anna fra nabo-
ejendommen.

Sigrid så igen henover kaffebordet og konstaterede med sorg, at lyset i de blågrønne øjne var gået ud. Annas krop var flot af en 80-årigs at være, men den ubarmhertige hr. Alzheimer havde gnavet sig igennem hendes hjerne bid for bid, så der nu kun var en tom skal tilbage.

Sigrid mindedes det valg, hun traf dengang. Kristian havde stillet hende stolen for døren. Hun måtte lade være med at se Anna nogensinde igen eller rejse og aldrig vende tilbage. Anna tryglede Sigrid om at følge hende. *Det sker kun en gang!* sagde Anna med øjne, der skreg af smerte. Sigrid vidste, Anna havde ret, og var meget tæt på at give efter, men da Lars på ni pludselig stod med sin lille hånd i hendes og med store bange øjne spurgte, om mor skulle rejse væk, vidste hun, at hun var nødt til at blive.

Nu skal du bare høre, Sigrid, hende den underlige Anna Birk, der altid rendte dig på dørene. Det var da godt, du slap af med hende. Min søn har hørt, hun lever lebilsk inde i København! Den sladdervorne Ester fra Østervej nød helt åbenlyst sine nyheder. Det var to år siden, Anna var rejst, og der var ikke gået en dag, hvor Sigrid ikke havde tænkt på hende. *Hvis du skal fordømme noget, kan du så i det mindste ikke lære at udtale det rigtigt?* svarede Sigrid med en heftighed, der kom bag på hende selv. Hun smækkede døren efter sig, satte sig på køkkenstolen og faldt hulkende sammen med hovedet på den ternede dug, der hvor Annas hænder engang havde fundet hendes.

*